

การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
Academic Administration Influencing 21st- Century Learner Competence in School
Under Kanchanaburi Primary Education Service Area 4

ณลิน จันทปัญญา¹ และ สุภัทรศักดิ์ คำสามารถ²

Nalin Janthapanya¹ and Supattarasak Khumsamart²

สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยธนบุรี

Educational Administration Program, Thonburi University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: ¹khunnatsiri@gmail.com

Retrieved: March 11, 2025; Revised: March 27, 2025; Accepted: March 28, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 2) ศึกษาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 และ 3) ศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู จำนวน 289 คน ใช้วิธีคัดเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
2. ระดับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
3. การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา; สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21; สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

Abstract

This Article aimed to study (1) The academic administration of school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Services Area 4 (2) The 21st-century learner competence in schools under the Kanchanaburi Primary Educational Services Area 4 and (3) The impact of academic administration on 21st-century learner competence in schools under the Kanchanaburi

Primary Educational Services Area 4. This research is a quantitative research. The sample consisted of 289 administrators and teachers under the Kanchanaburi Primary Educational Services Area 4. Data were collected using a questionnaire and analyzed using a statistical software program, employing frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were found as follows:

1. The overall level of academic administration by school administrators under the Kanchanaburi Primary Educational Services Area 4 was high.
2. The overall level of 21st-century learner competence in schools under the Kanchanaburi Primary Educational Services Area 4 was high.
3. Academic administration significantly influenced 21st-century learner competence in schools under the Kanchanaburi Primary Educational Services Area 4 at the .01 level of statistical significance.

Keywords: Academic Administration by School Administrators; 21st-Century Learner Competence; Kanchanaburi Primary Educational Services Area 4

บทนำ

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเป็นสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ซึ่งในแผนยุทธศาสตร์ชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (2563-2565) ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลที่มีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา (สำนักนโยบายยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2563) ตามมาตรา 39 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้มีการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพเชิงนโยบายและมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งการบริหารงานด้านต่าง ๆ นั้น ถือเป็นหน้าที่ผู้บริหารที่ต้องรับผิดชอบโดยตรง ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานให้มากขึ้น โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ซึ่งถือเป็นหัวใจหรือภารกิจหลักของสถานศึกษา

การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญ เนื่องจากเป็นงานซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตรงตามเป้าหมายการศึกษา เช่น งานด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นต้น ซึ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับงานวิชาการถือว่าเป็นงานที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางวิชาการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่หลักสูตรจะต้องปรับให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้พร้อมรับและมีสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 อย่างมีคุณภาพ มีความเป็นเลิศ ด้านทักษะการสื่อสารภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

การศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น สุพล พรเพ็ญ (2562) พบว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบว่า อยู่ใน

ระดับมากที่สุด 2 ด้าน ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา เช่นเดียวกับ ภาวินี ชิมพันธ์ (2565) พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอน และปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) ทั้งนี้การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพนั้นจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษา กล่าวคือ หลักสูตรนั้นจะต้องเป็นสากล ทัดเทียมมาตรฐานโลก มีความยืดหยุ่น มีเนื้อหาที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ในปัจจุบันและอนาคต อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ชุมชนหรือสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนาหลักสูตรให้ยืดหยุ่นและหลากหลายตามสภาพความเป็นอยู่ที่เป็นจริงของชุมชนหรือสังคม ขั้นตอนการเรียนการสอนจะต้องเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งเน้นการค้นคว้าสร้างความรู้ร่วมกับผู้เรียน

การศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 นั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยที่หลากหลาย เช่น ฉวีวรรณ คำสี (2560) พบว่า สมรรถนะด้านที่มากที่สุดคือ สมรรถนะในการสื่อสาร เช่นเดียวกับ วิโรจน์ สุรสาคร (2566) พบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโรงเรียนอานวยวิทยนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งจะเห็นได้ว่าการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในแต่ละสถานศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงหน่วยงานให้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่ดีได้

จากการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาพบปัญหาหลักๆ ดังนี้ ปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ระหว่างปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ 0.81 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับเขตพื้นที่ระหว่างปีการศึกษา 2563 กับ ปีการศึกษา 2564 ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยลดลง 0.70 (รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4) จากผลการประเมินดังกล่าวชี้ให้เห็นว่างานบริหารวิชาการโรงเรียนนั้นเป็นสิ่งสำคัญ เป็นงานที่จะต้องปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จ และความสามารถของผู้บริหาร ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หากสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริงได้ ล้วนส่งผลต่อคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียนทั้งสิ้น

จากความเป็นมา ความสำคัญของปัญหา และงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ทั้งนี้ผู้วิจัยในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของบุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพส่งผลต่อการเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มากน้อยเพียงใด และจะเป็นการกระตุ้นเตือนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายตระหนักการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
2. เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4
3. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4

สมมติฐานการวิจัย

การบริหารงานวิชาการส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ได้มาจากการ สังเคราะห์งานวิจัยของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553); กระทรวงศึกษาธิการ (2559); สุลล พรเพ็ญ (2562); ปราชนา นามโคตร (2564); กิรติ ฉิมพุด (2565) และนิรุทธ์ น่วมรัมย์ (2565) ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดการ กระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียน โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของนักเรียน มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิดวิเคราะห์ การเผชิญสถานการณ์จริง การประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อป้องกันและแก้ไข ปัญหา การส่งเสริมให้มินิสำรวจการอ่าน ใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง สามารถผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลุกฝังคุณธรรมค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม ทั้งนี้โดยจัด บรรยากาศและแหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ ประเมินสถานภาพของโรงเรียนเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ การนำ หลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการนิเทศการใช้หลักสูตรของโรงเรียน ติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตรและการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสมของบริบทโรงเรียน

3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นการสร้างและปรับปรุงวิธีการ เรียนรู้ โดยการพัฒนาเน้นที่การสร้างแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและสร้างสรรค์ การสร้างสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ที่สนับสนุนการคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา และการทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้เทคโนโลยีการศึกษาเพื่อ สนับสนุนการเรียนรู้แบบบูรณาการ และการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมใน กระบวนการเรียนรู้

4. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด ระเบียบ แนวปฏิบัติการวัดผลประเมินผลของโรงเรียน การส่งเสริมให้ครูจัดทำเครื่องมือวัดผลและประเมินผลของ

โรงเรียนแต่ละสาระการเรียนรู้ และมีการส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง การจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถาบันอื่น ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน

5. การนิเทศการศึกษา คือ การที่ผู้บริหารทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษาและศึกษานิเทศก์ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของครู อันเป็นเป้าหมายสูงสุดในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คือ การที่ผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ การส่งเสริมให้ครูผลิตพัฒนาสื่อ และนวัตกรรมการเรียนการสอน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและงานวิชาการ การประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับโรงเรียนและหน่วยงานอื่น และมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งนำมาจากกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร คือ การที่ผู้เรียนสามารถรับและส่งข้อมูลการสื่อสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก ตามความต้องการของตนเอง สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม สามารถเจรจาต่อรองเพื่อลดปัญหาความขัดแย้ง มีความสามารถในการเลือกรับและส่งข้อมูลข่าวสารตามหลักด้วยเหตุและผล และความถูกต้อง สามารถเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. ความสามารถในการคิด คือ การที่นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีการคิดอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่

3. ความสามารถในการแก้ปัญหา คือ การที่นักเรียนสามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสม บนพื้นฐานของเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลข่าวสาร นักเรียนเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามสภาพแวดล้อมและสังคม มีหลักในการแสวงหาความรู้ สามารถประยุกต์การนำความรู้มาป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต คือ การที่นักเรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้ในการทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคม สามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคล สามารถจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ ได้ สามารถปรับตัวตามสภาวะของการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม นักเรียนรู้จักการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ที่จะส่งผลกระทบต่อตนเองและสังคม

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี คือ การที่นักเรียนสามารถเลือกและใช้เทคโนโลยีต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเองและสังคม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ การสื่อสาร สามารถปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดจากการสังเคราะห์งานวิจัยของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553); กระทรวงศึกษาธิการ (2559); สุลพล พรเพ็ญ (2562); ปราชนา นามโคตร (2564); กิริติฉิมพูน (2565) และนิรุทธ์ น่วมรัมย์ (2565) ประกอบด้วย การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการ

เรียน การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เรียนนำมาจากของกระทรวงศึกษาธิการ (2551) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ประกอบด้วยความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี โดยมีรายละเอียดดังนี้

การบริหารงานวิชาการ

1. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
2. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
3. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
4. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
5. การนิเทศการศึกษา
6. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยี

สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

1. ความสามารถในการสื่อสาร
2. ความสามารถในการคิด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัย คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 จำนวน 1,038 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 87 คน ครูจำนวน 951 คน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 24 คน ครู จำนวน 265 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 289 คน ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.05 และใช้เทคนิคการเลือกตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) จำแนกตามตำแหน่ง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวคิด ทฤษฎี ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Force choice) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามขอบข่ายภารกิจงานด้านวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคิร์ท ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ของลิเคิร์ท นำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยสถิติด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งสถิติใช้ในการหาค่าคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .951 ค่าเชื่อมั่นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการ เท่ากับ .944 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา เท่ากับ .897

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.46	0.83	มาก	3
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา	4.40	0.83	มาก	5
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.56	0.74	มากที่สุด	2
4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.45	0.81	มาก	4
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.73	0.51	มากที่สุด	1
6. ด้านการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.18	0.96	มาก	6
รวม	4.46	0.81	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.46$, S.D. =0.81)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.51) รองลงมาได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.74) ส่วน ด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.96)

วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) มีรายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 โดยภาพรวม

สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
1. ด้านความสามารถในการสื่อสาร	4.38	0.86	มาก	5
2. ด้านความสามารถในการคิด	4.54	0.75	มากที่สุด	2
3. ด้านความสามารถในการแก้ปัญหา	4.49	0.87	มาก	4
4. ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	4.73	0.50	มากที่สุด	1
5. ด้านความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.54	0.79	มากที่สุด	3
รวม	4.54	0.76	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.76)

เมื่อพิจารณาตามตารางเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.50) รองลงมาได้แก่ ด้านความสามารถในการคิด ($\bar{X}= 4.54$, S.D. = 0.75) ส่วนด้านความสามารถในการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.86)

วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 ใช้สถิติถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression) มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4

รูปแบบ	ตัวแปรทำนาย	R	R ²	R ² _{adj}	R ² _{change}	SE _{est.}	F	P
1.	X ₃	.707	.499	.497	.499	8.202	286.077	.000
2.	X ₃ , X ₄	.740	.548	.544	.048	7.809	173.069	.000
3.	X ₃ , X ₄ , X ₅	.759	.577	.572	.029	7.566	129.460	.000
4.	X ₃ , X ₄ , X ₅ , X ₆	.764	.584	.578	.007	7.515	99.626	.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน พบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X₃) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (X₄) การนิเทศการศึกษา (X₅) และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X₆) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .764 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .584 มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R²_{adj}) เท่ากับ .578 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ 7.515 ตัวแปรทั้ง 4 ตัวแปรสามารถพยากรณ์สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้ร้อยละ 58.40

อภิปรายผลการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียด พบว่าด้านที่สูงที่สุด คือด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการมีสำคัญที่สุด ถือเป็นกระบวนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดไว้ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุทธ์ น่วมรัมย์ (2565) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา เช่นเดียวกับภาวิณี ชิมพันธ์ (2565) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา รองลงมาคือด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ และต่ำสุดคือด้านการนิเทศการศึกษา เห็นได้

ว่าการศึกษาดังกล่าวทำให้ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับระดับการบริหารงานวิชาการในแต่ละสถานศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงสถานศึกษา ให้มีการบริหารจัดการศึกษาที่มีความคล่องตัว มีความพร้อมที่จะพัฒนาศักยภาพในการเรียนรู้ มีการคิดอย่างสร้างสรรค์เพื่อตอบสนองต่อความต้องการในการรับบริการทางการศึกษาและปรับตัวให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกราย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียด พบว่าอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต รองลงมาคือด้านความสามารถในการคิด ส่วนด้านความสามารถในการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาเป็นองค์การทางการศึกษาที่มีหน้าที่สำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษา โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องที่จะต้องร่วมมือกันในทำให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่สำคัญของศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนที่จะได้สมรรถนะสำคัญตามสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งควรจะมีสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉวีวรรณ คำสี (2560) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษาอำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อมีการพิจารณาในรายละเอียดพบว่าสมรรถนะด้านที่มากที่สุดคือ สมรรถนะความสามารถในการสื่อสาร รองลงมาคือสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต สมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สมรรถนะความสามารถในการคิด ส่วนสมรรถนะความสามารถในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นอกจากนั้นผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปล พรเพ็ญ (2562) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยลดจากมากไปน้อย ได้ดังนี้สมรรถนะความสามารถในการสื่อสาร สมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต สมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สมรรถนะความสามารถในการคิด และสมรรถนะความสามารถในการแก้ปัญหา ตามลำดับ นอกจากนั้นผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัย ปราชญา นามโคตร (2564) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองเลย ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองเลย โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีคุณภาพเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ สมรรถนะความสามารถในการคิด สมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สมรรถนะความสามารถในการสื่อสาร สมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และสมรรถนะความสามารถในการแก้ปัญหา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกราย

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ซึ่งได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน (X4) ด้านการนิเทศการศึกษา (X5) และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X6) สามารถพยากรณ์สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ได้ร้อยละ 58.40 ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การบริหารงานวิชาการสามารถกำหนดแนวทางการมีส่วนร่วมในอนาคตของสถานศึกษา ว่าองค์กรจะมีเป้าหมายอย่างไร เพื่อให้ทุกคนร่วมกันในขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมายตามที่ตั้งไว้

อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงเป้าหมายในด้านการปฏิบัติงานให้สำเร็จตรงกับความต้องการทางการศึกษาและตามเป้าหมายขององค์กร แสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ช่วยสนับสนุน รวมทั้งอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จในหน้าที่การงานต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิรติ ฉิมพูน (2565) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 2) ระดับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้สมรรถนะความสามารถในการสื่อสาร สมรรถนะความสามารถในการคิด สมรรถนะความสามารถในการแก้ปัญหา สมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี และสมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนั้นผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรุทธ์ น่วมรัมย์ (2565) ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1.ระดับการบริหารงานวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการนิเทศการศึกษา 2.ระดับสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าสมรรถนะความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สมรรถนะความสามารถในการคิด สมรรถนะความสามารถในการสื่อสาร สมรรถนะความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และสมรรถนะความสามารถในการแก้ปัญหา 3.การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ภาพที่ 2 แสดงองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การนิเทศ การศึกษา และการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับอนาคต ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญในด้านการบริหารงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ทำให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวในการดำเนินชีวิตประจำวันในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีความสุข

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาการบริหารงานวิชาการตามกระบวนการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา จะต้องมีการวิเคราะห์ ปัญหา และความจำเป็นในการใช้สื่อและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้สถานศึกษามีการผลิต จัดทำ พัฒนาและใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในโรงเรียนอย่างแพร่หลายมากยิ่งขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 สมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์ ศึกษาสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ตามสมรรถนะที่ผู้เรียนในสถานศึกษาต้องปฏิบัติ โดยเฉพาะสมรรถนะด้านทักษะการสื่อสารของผู้เรียน เพื่อเป็นถ่ายทอดความรู้ ความคิด สามารถเลือกรับและส่งข้อมูลข่าวสารตามหลักด้วยเหตุและผล มีความถูกต้อง ด้วยวิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ลดปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 4 ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมุ่งเน้นบทบาทในการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในศตวรรษที่ 21 ที่สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เข้าใจตนเองและรู้จักปรับตัวเข้ากับบริบทของสังคมได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับบริหารงานวิชาการ ในด้านการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนและงานบริหารวิชาการ ตลอดจนมีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา

3. ควรศึกษาเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น โดยการวิจัยเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างเชิงลึก เนื่องจากสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นตัวชี้วัดอย่างหนึ่งของความสำเร็จของสถานศึกษา ในด้านการบริหารงานวิชาการ

4. ควรศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กิริติ นิมพุม. (2565). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากำแพงเพชร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ฉวีวรรณ คำสี. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิรุทธ์ น่วมรัมย์. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อสมรรถนะของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1. วารสารสถาบันวิจัยญาณสังวร, 13(2), 1-11.
- ปราชนา นามโคตร. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองเลย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- วิโรจน์ สุรสาคร. (2566). การบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนโรงเรียนอานวยวิทยาคารปฐม. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 10(4), 357-372.
- สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. 2563 - 2565). สืบค้นเมื่อ 20 กันยายน 2567, จาก <https://www.moe.go.th>
- สุพล พรเพ็ญ. (2562). การบริหารงานวิชาการกับสมรรถนะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานครกลุ่มกรุงเทพใต้. วารสารการบริหารการศึกษา, 10(2), 452-467.